

Activitats didàctiques de l'Agenda 2030 i els ODS

Aliança pels objectius

Diputació
de Girona

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE

17 ALIANÇA
PELS OBJECTIUS

Presentació

El 25 de setembre del 2015 les Nacions Unides van aprovar l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible amb els objectius d'erradicar la pobresa, de fomentar l'equitat de gènere, de protegir el planeta i d'assegurar la prosperitat de les persones a tot el món.

L'Agenda 2030 consta de disset objectius de desenvolupament sostenible (ODS). Cada objectiu té metes específiques que cal assolir abans del 2030.

Els ODS es plantegen com a objectius orientats a l'acció, concisos, fàcils de comunicar, limitats en nombre i universalment aplicables a tots els països, tenint en compte les diferents realitats i nivells de desenvolupament.

Per assolir les fites plantejades, que representen un canvi i una aposta d'actuació, cal la implicació dels governs, el sector privat i la societat civil.

La Diputació de Girona té per objecte treballar per a la transformació progressiva de la demarcació, perquè esdevingui un territori que prioritzi la sostenibilitat social, l'econòmica i l'ambiental i, a la vegada, sigui un referent en l'àmbit del bon govern.

També treballa per donar suport als ens locals gironins i acompanyar-los en la seva transformació en l'àmbit del desenvolupament sostenible; per ajudar els agents i les entitats educatives del territori a actuar en aquesta mateixa direcció, i per implicar-hi la ciutadania i l'alumnat.

 OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Les activitats

Propostes pedagògiques per treballar els ODS a l'aula

Durant el curs 2024-2025, l'equip d'Educació per a la Sostenibilitat de l'Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach de la Universitat de Girona va elaborar un conjunt de **trenta-quatre propostes pedagògiques dissenyades per facilitar el treball dels objectius per al desenvolupament sostenible (ODS) a l'aula**. Aquest material didàctic s'ha creat amb la voluntat d'acompanyar el professorat en la incorporació d'una mirada crítica, activa i transformadora sobre els grans reptes globals que afecten el nostre món.

Què hi trobaran els docents?

Les propostes parteixen d'un enfocament competencial i significatiu, i estan plenament alineades amb els principis del Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, que promou una educació integral, arrelada en valors ètics, solidaris i de justícia social

Per a cada un dels 17 ODS, trobareu:

- **Una proposta didàctica específica per a l'etapa de primària i una altra per a l'etapa de secundària.** Això suma un total de 34 fitxes pedagògiques, accessibles des d'una portada visual que identifica cada ODS amb claredat i coherència gràfica.
- **Activitats competencials que fomenten l'anàlisi, la reflexió i l'acció responsable** sobre temes com la pobresa, la igualtat de gènere, el canvi climàtic, la pau, la biodiversitat o el consum sostenible, entre d'altres.
- **Objectius d'aprenentatge específics, continguts curriculars vinculats i criteris d'avaluació competencials**, que faciliten la seva integració dins la programació anual dels centres.
- **Metodologies actives** que afavoreixen el treball cooperatiu, el pensament crític, el vincle amb l'entorn i la participació de l'alumne com a agent de canvi.
- **Orientacions per adaptar la proposta a diferents contextos educatius**, tenint en compte la diversitat d'alumnes, els projectes de centre i la realitat local i global.

Per què treballar els ODS a l'aula?

Educar per als ODS no és només transmetre coneixements, sinó **cultivar una consciència ètica, solidària i compromesa amb la construcció d'un futur més just i sostenible per a tothom**. Aquestes propostes pedagògiques volen ser una eina pràctica, inspiradora i rigorosa per ajudar els centres educatius a **posar els valors de l'Agenda 2030 al centre de l'aprenentatge**.

Us convidem a explorar-les i a adaptar-les a les vostres necessitats. El vostre compromís com a docents és clau per formar ciutadans i ciutadanes actius, crítics i responsables, capaços de transformar el món des del respecte, la cooperació i la cura de les persones i del planeta.

Trobareu totes les activitats al web de recursos pedagògics de la Diputació de Girona

ODS 17

Enfortir els mitjans per implementar i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

FINANCES

- 17.1.** Enfortir la mobilització de recursos interns, també mitjançant la prestació de suport internacional als països en desenvolupament, amb la finalitat de millorar la capacitat nacional per recaptar ingressos fiscals i d'una altra índole.
- 17.2.** Vetllar perquè els països desenvolupats compleixin plenament els seus compromisos en relació amb l'assistència oficial per al desenvolupament, inclòs el compromís de nombrosos països desenvolupats d'aconseguir l'objectiu de destinar el 0,7 % de l'ingrés nacional brut a l'assistència oficial per al desenvolupament dels països en desenvolupament i entre el 0,15 % i el 0,20 % de l'ingrés nacional brut a l'assistència oficial per al desenvolupament dels països menys avançats; s'encoratja els proveïdors d'assistència oficial per al desenvolupament al fet que considerin la possibilitat de fixar una meta per destinar almenys el 0,20 % de l'ingrés nacional brut a l'assistència oficial per al desenvolupament dels països menys avançats.
- 17.3.** Mobilitzar recursos financers addicionals de múltiples fonts per als països en desenvolupament.
- 17.4.** Ajudar els països en desenvolupament a aconseguir la sostenibilitat del deute a llarg termini amb polítiques coordinades orientades a fomentar el finançament, l'alleujament i la reestructuració del deute, segons sigui procedent, i respondre al deute extern dels països pobres molt endeutats a fi de reduir l'endeutament excessiu.
- 17.5.** Adoptar i aplicar sistemes de promoció de les inversions en favor dels països menys avançats.

TECNOLOGIA

- 17.6.** Millorar la cooperació regional i internacional Nord-Sud, Sud-Sud i triangular en matèria de ciència, tecnologia i innovació i l'accés a aquestes tres àrees, i augmentar l'intercanvi de coneixements en condicions mútuament convingudes, entre altres maneres millorant la coordinació entre els mecanismes existents, en particular en l'àmbit de les Nacions Unides, i mitjançant un mecanisme mundial de facilitació de la tecnologia.
- 17.7.** Promoure el desenvolupament de tecnologies ecològicament racionals i la seva transferència, divulgació i difusió als països en desenvolupament en condicions favorables, i també en condicions concessionàries i preferencials, segons el que es convingui de mutu acord.
- 17.8.** Posar en ple funcionament, a tot tardar el 2017, el banc de tecnologia i el mecanisme de suport a la creació de capacitat en matèria de ciència, tecnologia i innovació per als països menys avançats, i augmentar la utilització de tecnologies instrumentals, en particular la tecnologia de la informació i les comunicacions.

FORMACIÓ

- 17.9.** Augmentar el suport internacional per realitzar activitats de creació de capacitat eficaces i específiques als països en desenvolupament a fi de donar suport als plans nacionals d'implementació de tots els objectius de desenvolupament sostenible, també mitjançant la cooperació Nord-Sud, Sud-Sud i triangular.

COMERÇ

- 17.10.** Promoure un sistema de comerç multilateral universal, basat en normes, obert, no discriminatori i equitatiu en el marc de l'Organització Mundial del Comerç, tenint en compte la conclusió de les negociacions en el marc del Programa de Doha per al Desenvolupament.
- 17.11.** Augmentar significativament les exportacions dels països en desenvolupament, en particular amb la intenció de duplicar la participació dels països menys avançats en les exportacions mundials per al 2020.
- 17.12.** Aconseguir oportunament l'accés als mercats sense aranzels ni quotes de manera duradora per a tots els països menys avançats, conforme a les decisions de l'Organització Mundial del Comerç, entre altres maneres vetllant perquè les normes d'origen preferencials aplicables a les importacions dels països menys avançats siguin transparents i senzilles, i contribueixin a facilitar l'accés als mercats.

QÜESTIONS SISTÈMIQUES

Coherència institucional i de polítiques públiques

- 17.13.** Augmentar l'estabilitat macroeconòmica mundial, fins i tot mitjançant la coordinació i la coherència de les polítiques.
- 17.14.** Millorar la coherència de les polítiques per al desenvolupament sostenible.
- 17.15.** Respectar el lideratge i el marge normatiu de cada país per establir i aplicar polítiques orientades a erradicar la pobresa i promoure el desenvolupament sostenible.

Aliances entre múltiples actors

- 17.16.** Enfortir l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible, complementada per aliances entre múltiples actors que mobilitzin i promoguin l'intercanvi de coneixements, expertesa, tecnologies i recursos financers, amb la finalitat de donar suport a l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible a tots els països, en particular als països en desenvolupament.
- 17.17.** Encoratjar i promoure la constitució d'aliances eficaces en els àmbits públic, públicoprivat i de la societat civil, aprofitant l'experiència i les estratègies d'obtenció de recursos dels partenariats.

Dades, supervisió i rendició de comptes

- 17.18.** Per al 2020, millorar la prestació de suport a la formació per als països en desenvolupament, inclosos els països menys avançats i els petits estats insulars en desenvolupament, amb la perspectiva d'augmentar de forma significativa la disponibilitat de dades actualitzades, fiables i de qualitat, desglossades per grups d'ingressos, gènere, edat, raça, origen ètnic, condició migratòria, discapacitat, ubicació geogràfica i altres característiques pertinents segons el context nacional.
- 17.19.** Per al 2030, aprofitar les iniciatives existents per elaborar indicadors que permetin mesurar els progressos aconseguits en matèria de desenvolupament sostenible i constitueixin un complement dels indicadors utilitzats per mesurar el producte interior brut, i donar suport a la formació en estadística als països en desenvolupament.

Primària.

Fitxa pedagògica

ODS 17

Autor: Jesús Granados Sánchez

Primària.

Fitxa pedagògica

ODS 17

Títol de la proposta:

Fem equip!

Cicle o cicles als quals va dirigida:

3r cicle, 6è d'educació primària

Temporització estimada:

3 sessions de 55 minuts

Justificació

Aquesta situació d'aprenentatge planteja a l'alumnat el repte de crear un «equip» o «partenariat» amb agents socials clau per tal de portar a terme un projecte d'aprenentatge i servei adreçat als ODS. La proposta didàctica contribueix a la consecució de l'objectiu 17 i, concretament, a la fita 17.17, que tracta de fomentar i promoure aliances eficaces en les esferes pública, publicoprivada i de la societat civil. La situació d'aprenentatge desenvolupa el que podria considerar-se la fase inicial d'un projecte d'aprenentatge i servei. L'activitat pot motivar l'alumnat i propiciar el desenvolupament posterior del projecte, tot i que l'objectiu és donar eines per crear equips de treball cooperatiu.

Repte inicial

La contribució individual als ODS és important, però també hem d'aprendre a unir-nos amb altres persones i organitzacions per aplegar forces i fer projectes conjunts que tinguin més impacte. Quins actors socials poden ajudar-nos a implementar un projecte que contribueixi a la consecució d'algun dels ODS? Investiguem quins agents socials de la nostra localitat treballen entorn dels ODS i creem un equip de treball amb un objectiu comú.

Competències clau /competències transversals

- Competència ciutadana.

Objectius d'aprenentatge

Optatius

Identificar agents socials clau de la localitat que treballin temàtiques relacionades amb els ODS per tal de conèixer què fan i com podríem unir esforços en un projecte conjunt.

Establir un equip de treball per aprendre a col·laborar, liderar i responsabilitzar-se de les tasques pròpies que han estat definides conjuntament.

Àrees

1. Educació en valors cívics i ètics

Competències específiques

- Competència específica 3
- Interpretar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura, així com la importància de l'acció local i les seves conseqüències en l'entorn proper, per desenvolupar un paper actiu i conseqüent amb el respecte, la cura i la protecció de les persones i del planeta.

Criteris d'avaluació

- 3.2 Realitzar accions que afavoreixen l'assoliment dels objectius de desenvolupament sostenible a través d'acords i actuacions individuals i col·lectives.

Sabers

- Anàlisi de les causes de la pobresa i l'explotació infantil en la societat globalitzada.
- Recerca de solucions locals i globals en situacions properes de desigualtat econòmica.
- Identificació del paper i valoració de les actuacions de les organitzacions no governamentals per al desenvolupament en l'entorn proper.
- Desenvolupament d'hàbits i actuacions individuals i col·lectives en el marc dels objectius de desenvolupament sostenible en el context proper i en l'orientació que donem al nostre estil de vida.

Mecanismes i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

La participació en les activitats d'aula, tant en el treball de petit grup com en els plenaris.

El treball cooperatiu amb els companys: la responsabilitat amb la tasca assignada i l'aportació a un bon clima i bon funcionament del treball de grup.

Activitats

1. Activitat inicial

Treballar en equips cooperatius

Recursos i materials: pissarra digital

Tipus d'agrupament: tot el grup classe

Temporització: 15 minuts

Descripció i metodologia:

Iniciem la situació d'aprenentatge pensant en veu alta al voltant de les preguntes clau següents:

- Què és un equip cooperatiu? En coneixeu algun?
- Per què és important crear un equip cooperatiu? Què ens pot aportar?

Seguidament passem a pensar sobre el COM?:

- Com ens assegurem que fem un bon equip cooperatiu?
- Quins aspectes hem de tenir en compte?

Anotem totes les idees que se'ns acudeixen a la pissarra digital.

Per concloure, classifiquem les idees que se'ns han acudit en categories com, per exemple: compartir un objectiu comú (que els membres de l'equip comparteixin interessos i propòsits); les característiques, el coneixement i l'experiència dels membres de l'equip (que hi hagi heterogeneïtat i complementarietat per poder fer aportacions en diversos aspectes del projecte); el funcionament de l'equip (lideratge i participació en les decisions, establir unes normes de relació, adscriure responsabilitats), i el desenvolupament de les tasques (que haurien d'estar clares i lligades a l'objectiu del projecte). Acabem recordant les categories que hem establert.

2. Activitat de desenvolupament

Crear equips cooperatius pels ODS

Recursos i materials: pàgina web dels ODS de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya, fitxa 17.1, accés a internet

Tipus d'agrupament: 6 grups de 4-5 alumnes

Temporització: 40 minuts

Descripció i metodologia:

Comencem fent 6 grups de treball d'uns 5 alumnes. Per cada grup escollim un dels següents ODS, de manera que en cadascun hi treballin dos grups:

ODS 2: Fam zero

ODS 5: Igualtat de gènere

ODS 15: Vida d'ecosistemes terrestres.

A continuació, llegim la informació relacionada amb l'ODS triat i ens proposem consensuar entre tots els membres del grup un objectiu que voldrem assolir per contribuir a la consecució de l'ODS. Un cop tinguem clar el nostre objectiu, és hora de pensar en possibles agents socials de la nostra localitat (persones concretes, associacions, ONG, empreses, serveis públics o privats, etc.) que estiguin relacionats amb l'ODS. Fem una primera llista dels agents socials i, per acabar, en busquem informació a internet i l'anotem a la fitxa 17.1.

Ens emportem una tasca per fer a casa: demanarem a la família sobre altres agents socials que coneixin i, així, ampliarem la llista que hem fet a classe.

3. Activitats d'aplicació

Triar agents socials i contactar-hi

Recursos i materials: fitxa 17.1, fitxa 17.2 i fitxa 17.3 (model de carta / correu electrònic).

Tipus d'agrupament: 6 grups de 4-5 alumnes (els dos grups de treball que tenen el mateix ODS s'uneixen per treballar de forma conjunta)

Temporització: 55 minuts

Descripció i metodologia:

Per començar ens unim els grups de treball amb el mateix ODS. Compartim el treball que cada grup va fer a la sessió anterior i també afegim els nous agents socials que hem identificat amb la família en una llista única final. A continuació triem de la llista entre dos i quatre agents socials i omplim la fitxa 17.2 per a cada agent social. Per acabar haurem de redactar una carta o correu electrònic adreçat a la persona de referència de l'organització, associació o empresa amb qui volem contactar. A la carta ens presentarem, explicarem el nostre objectiu i projecte, els demanarem més informació sobre el que fan i preguntarem si volen participar en el nostre projecte. Per redactar la carta hem de seguir el model (fitxa 17.3). Un cop tenim el vistiplau, enviem el correu electrònic (o fem la trucada per telèfon, en el cas que l'agent social no disposi de correu electrònic).

Compartim les respostes obtingudes dels agents socials

Recursos i materials: correus electrònics

Tipus d'agrupament: treball inicial en grup (dos grups per cada ODS), plenari posterior amb tot el grup classe en el qual cada grup comparteix les respostes obtingudes

Temporització: 55 minuts

Descripció i metodologia:

Per començar ens unim els grups de treball amb el mateix ODS i llegim els correus electrònics amb les respostes dels agents socials amb qui hem contactat. A continuació, fem un resum i una valoració de les respostes. Per acabar, disposem l'aula de manera que tots ens veiem les cares i informem la resta del grup classe del nostre objectiu i/o projecte relacionat amb l'ODS, els actors socials amb qui hem contactat i la resposta que hem rebut.

Mesures i suports d'atenció a la diversitat

Les activitats proposades són inclusives i obertes a tot tipus d'alumnat atès que cadascú, amb les seves habilitats i competències, pot aportar i fer allò que coneix i sap.

Enllaç a les fitxes de treball per a l'alumne

[Fitxa 17.1](#)

[Fitxa 17.2](#)

[Fitxa 17.3](#)

Propostes d'acció al centre i a casa per treballar-ho en el dia a dia

Aquesta situació d'aprenentatge es pot continuar amb el desenvolupament d'un projecte d'aprenentatge o servei lligat als ODS tractats que involucri els agents socials amb els quals s'ha contactat.

Enllaços d'interès

[Objectius de desenvolupament sostenible \(ODS\)](#)

Vinculació amb altres ODS

ODS 2: Fam zero

ODS 5: Igualtat de gènere

ODS 15: Vida terrestre

Primària.

Material

pedagògic

ODS 17

FITXA 17.1

Quin ODS hem triat?

ODS	2	5	15
------------	----------	----------	-----------

Com volem contribuir-hi?

El nostre objectiu és...	
El projecte que ens agradaria portar a terme consisteix en...	

Pluja d'idees

Possibles agents socials:

Recerca a Internet

	NOM	QUINA MISSIÓ TÉ?
AGENT 1		
AGENT 2		
AGENT 3		
AGENT 4		

ODS 17

FITXA 17.2

AGENT SOCIAL				
Individu	Associació	ONG	Empresa	Altres
A què es dedica?				
Com està relacionat amb l'ODS?				
Qui és l'interlocutor/a?				
Què pot aportar al nostre projecte?				
Qui voldríem que col·laborés? Com?				
Què ens han respost?				
Què els responem?				

ODS 17

FITXA 17.3

TÍTOL DEL CORREU ELECTRÒNIC

(Presentació del projecte i proposta de col·laboració)

.....

TEXT

SALUTACIÓ

Benvolgut/da *(Nom de la persona o entitat)*

.....

PRESENTACIÓ

Em dic/Ens diem *(nom i cognoms)* i formem part de *(nom del projecte i/o del centre educatiu)*. Ens posem en contacte amb vosaltres perquè estem desenvolupant un projecte relacionat *(tema del projecte)*.

.....

OBJECTIU DEL PROJECTE

L'objectiu del nostre projecte és *(breu explicació del projecte i la seva finalitat)*.

.....

MOTIU DEL CORREU ELECTRÒNIC

Ens agradaria conèixer millor la vostra organització i la tasca que duu a terme en l'àmbit de *(sector o activitat relacionada amb l'ODS que treballeu)*. Us agrairíem si ens poguéssiu facilitar més informació i saber si estaríeu interessats/interessades a col·laborar en el nostre projecte.

.....

TANCAMENT I ACOMIADAMENT

Restem a la vostra disposició per ampliar la informació sobre el nostre projecte i esperem poder comptar amb la vostra participació.
Moltes gràcies pel vostre temps i atenció.

.....

Atentament,

(Nom i cognoms).

.....

Secundària.

Fitxa pedagògica

ODS 17

Autora: Gemma Janoher Ordóñez

Secundària.

Fitxa pedagògica

ODS 17

Títol de la proposta:

Teixir futur:
col·laboració local amb mirada global

Cicle o cicles als quals va dirigida (de primària) i cursos (de secundària):

2n d'ESO

Temporització estimada:

6 hores

Justificació

Els 17 ODS de l'agenda del 2030 han de tenir presència en el nostre dia a dia, i cal debatre i buscar accions per dur-los a terme. Les persones, a títol individual, podem fer poca cosa per canviar dinàmiques dolentes, per això calen aliances i col·laboracions. Les aliances són un instrument que permet aportar solucions compartides a tots els nivells i actuar conjuntament en favor d'un bé comú.

Des del centre educatiu hem detectat la manca d'espais per a joves que hi ha al barri, per això ens estem plantejant obrir el centre fora d'hores lectives. Això ens porta a interaccionar amb diferents àmbits locals: entitats municipals, associacions de veïns i veïnes... per tal de planificar i executar un projecte d'acció juvenil que uneix diferents ODS.

Els patis escolars són un espai que permet el joc lliure i autònom, al mateix temps que promouen activitats per afavorir la convivència i la cohesió social als barris de la ciutat. La col·laboració entre tots els agents socials i educatius de la comunitat és molt important per fer dels patis un espai inclusiu, que fomenti els espais lliures de barreres arquitectòniques i les activitats obertes a totes les persones, siguin de diferents cultures, procedències o generacions.

Repte inicial

El canvi comença al barri: amb petites aliances podem aconseguir grans resultats?

Competències clau / competències transversals

1. Competència digital (CD)
2. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA)
3. Competència ciutadana (CC)
4. Competència emprenedora (CE)

Objectius d'aprenentatge

- Debatre sobre els problemes, locals i globals, que són importants o rellevants en el món en què vivim i proposar alternatives més justes i sostenibles.
- Interessar-se, per mitjà de la participació, en activitats comunitàries que promouen la convivència, la cohesió social i l'equitat, per tal d'enfortir vincles amb la comunitat.
- Saber usar diferents mitjans, gèneres i formats digitals per crear continguts diversos i comunicar els resultats de les recerques.

Àrea/àmbit/matèria:

1. Llengua catalana i literatura

Sabers

- Planificació i recerca d'informació, textualització i revisió de la producció oral formal. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. (CE 3)

2. Ciències socials / Geografia i història

Sabers

- Valoració de les accions, tant individuals com col·lectives, que permeten avançar en la implantació de l'Agenda 2030. (CE 3)
- Participació en projectes comunitaris de l'entorn, mostrant empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social. (CE 5)
- Interès davant els reptes i problemes d'actualitat a l'àmbit local i global, deixant-ne constància mitjançant produccions diverses. (CE 5 i 9)
- Caracterització i reflexió sobre diferents formes de vida i l'ús del temps de lleure en el passat i en el present, i reconeixement d'hàbits saludables. (CE3)

Mecanismes i instruments d'avaluació

Avaluació formativa i formadora (per part de docent i alumnat)

- Rúbrica d'avaluació i rúbrica per a material digital.
- Participació en les activitats d'aula a través dels petits debats.
- Productes elaborats a partir de les reflexions, en paper (a la llibreta) o en format digital (en infografies i tríptics).

Activitats

1. Activitat inicial

El pati es fa gran: de l'institut al barri

Recursos i materials: ordinador amb connexió a internet, projector o panell digital, bolígrafs, llibreta

Tipus d'agrupament: : individual i col·lectiu

Temporització: 1 hora 30 minuts

Descripció i metodologia:

Per obrir el pati al barri, primer cal detectar i classificar quins espais són útils, adequats o problemàtics, quines mancances té, què es pot millorar...

Per això, per grups, primer dividirem la feina a fer. Farem cinc blocs, un per cada grup.

- **FOTÒGRAFS:** faran fotos del pati, dels punts forts i els febles, i després les passaran a un mapa del pati per crear un petit treball escrit.
- **ENQUESTADORS 1:** faran enquestes als docents (després de preparar les preguntes i elaborar un formulari). Hauran de fer el retorn de les respostes.
- **ENQUESTADORS 2:** faran enquestes als alumnes (després de preparar les preguntes i elaborar un formulari). Hauran de fer el retorn de les respostes.
- **ENQUESTADORS 3:** faran enquestes a les famílies - AMPA (després de preparar les preguntes i elaborar un formulari). Hauran de fer el retorn de les respostes.
- **PERIODISTES:** faran preguntes per al responsable de l'ajuntament de la zona. Hauran de fer el retorn de les respostes.

Paraules clau: aliances, cooperació, barri, patis oberts

2. Activitat de desenvolupament

La clau és la col·laboració

Recursos i materials: ordinador amb connexió a internet, projector o panell digital, bolígrafs, llibreta

Tipus d'agrupament: : individual i col·lectiu

Temporització: 2 hores 30 minuts

Descripció i metodologia:

• Part 1

Un cop tinguem tota la informació recollida, elaborarem una memòria per poder presentar al pla educatiu de l'entorn de l'ajuntament. Farem una sol·licitud telemàtica als tècnics d'educació del nostre ajuntament i, si cal, els sol·licitarem una reunió. Cada grup redacta la seva part de la memòria amb les conclusions. És important crear un únic document per anar afegint-hi la informació (el text ha de tenir la mateixa mida i lletra, etc.).

• Part 2

Cada grup elaborarà una infografia per informar de l'obertura del pati escolar, per tal de fer-ne difusió a les xarxes socials i al barri. De les quatre infografies escollirem la que més ens agradi.

La infografia ha d'incloure la informació següent:

- dies d'obertura del pati de l'escola
- horari
- normativa (per exemple: cal respectar materials i instal·lacions, és prohibit entrar-hi amb animals, cal fer ús de les papereres, no es pot entrar amb begudes alcohòliques ni fumar...)
- què cal fer en cas d'incidència: trucar al telèfon de l'ajuntament - policia municipal

Paraules clau: normativa, pla educatiu de zona

3. Activitat d'aplicació

Mural col·laboratiu: «Un pati per a tothom»

Recursos i materials: ordinador amb connexió a internet, projector o panell digital, bolígrafs, llibreta, colors i pintura

Tipus d'agrupament: individual i col·lectiu

Temporització: 2 hores

Descripció i metodologia:

Per tal de potenciar l'obertura del nostre pati escolar al barri, crearem un mural participatiu amb missatges d'inclusió, sostenibilitat i convivència.

Els alumnes faran diferents dibuixos com a proposta i el grup escollirà el més votat o el que més agrada.

Elements que cal tenir en compte per elaborar un mural:

- Analitzar la paret
- Afegir imprimació
- Considerar el disseny
- Aplicar la primera base de pintura com a fons
- Acabar de pintar amb esprais o pintures plàstiques

Paral·lelament a la creació del mural a la paret del centre, un grup d'alumnes elaboraran un curt documental sobre el procés de creació, amb entrevistes i gravacions sobre com ha canviat el pati gràcies a les aliances.

Paraules clau: mural, inclusió, sostenibilitat, convivència

Mesures i suports d'atenció a la diversitat

Les activitats proposades són inclusives i obertes a tot tipus d'alumnat atès que cadascú, amb les seves habilitats i competències, pot aportar i fer allò que coneix i sap i que pot adaptar en el seu producte final.

Propostes d'acció al centre i a casa per treballar-lo en el dia a dia

Com a opció, si al municipi o al barri tenim algun artista, el podem implicar en el nostre projecte.

Un cop finalitzat el projecte, podem fer una festa inaugural.

Enllaços d'interès

[Patis oberts](#)

[Pintura mural](#)

[Exemples de murals](#)

Vinculació amb altres ODS

ODS 3: Salut i benestar

ODS 10: Reducció de les desigualtats

ODS 11: Ciutats i comunitats sostenibles

Secundària.

Material pedagògic

Matèria	Criteris d'avaluació	Nivell 1: Inicial	Nivell 2: En procés	Nivell 3: Assolít notable	Nivell 4: Assolít excel·lent
Geografia i història	Identificar els canvis i les continuïtats en diferents moments de la història, a través de processos inductius, reptes i projectes de recerca, per trobar relacions amb el món actual.	No identifica els canvis més significatius a través de processos inductius, reptes o projectes de recerca, i no troba relacions amb el món actual.	Identifica alguns canvis a través de processos inductius, reptes o projectes de recerca, i troba algunes relacions amb el món actual.	Identifica els canvis més significatius a través de processos inductius, reptes o projectes de recerca, i troba força relacions amb el món actual.	Identifica els canvis més significatius a través de processos inductius, reptes o projectes de recerca, i troba moltes relacions amb el món actual.
	Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.	No analitza de forma crítica els mecanismes que regulen la vida de la nostra societat, i no s'interessa, per mitjà de la participació, en cap activitat comunitària que promogui la convivència, la cohesió social i l'equitat de les persones.	Analitza de forma crítica els mecanismes que regulen la vida de la nostra societat, i s'interessa una mica, per mitjà de la participació, en alguna activitat comunitària que promou la convivència, la cohesió social i l'equitat de les persones.	Analitza de forma crítica els mecanismes que regulen la vida de la nostra societat, i s'interessa força, per mitjà de la participació, per diverses activitats comunitàries que promouen la convivència, la cohesió social i l'equitat de les persones.	Analitza de forma crítica els mecanismes que regulen la vida de la nostra societat, i s'interessa moltíssim, per mitjà de la participació, per les activitats comunitàries que promouen la convivència, la cohesió social i l'equitat de les persones.
Llengua catalana i literatura	Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferents graus de planificació sobre temes d'interès personal.	Les reflexions i argumentacions orals estan poc treballades i mostren un baix interès personal.	Les reflexions i argumentacions orals estan força treballades i mostren cert interès personal.	Les reflexions i argumentacions orals estan treballades i mostren un gran interès personal.	Les reflexions i argumentacions orals estan molt treballades i mostren un alt interès personal.

ASPECTE	NA	AS	AN	AE
Estructura de la presentació	Elabora una presentació sense cap estructura bàsica.	Elabora una presentació amb una estructura poc clara i coherent.	Elabora una presentació amb una estructura força clara i coherent.	Elabora una presentació amb una estructura molt clara i coherent.
Continguts	Elabora una presentació amb una mancança en els continguts establerts d'inici.	Elabora una presentació amb els continguts bàsics però poc explicats. No permet una lectura fàcil.	Elabora una presentació amb continguts bàsics ben explicats, que permet una lectura fàcil.	Elabora una presentació que amplia els continguts bàsics i que permet una lectura fàcil.
Imatges	Elabora una presentació gens equilibrada, en relació amb el text i les imatges.	Elabora una presentació poc equilibrada, en relació amb el text i les imatges.	Elabora una presentació força equilibrada entre text i imatges.	Elabora una presentació equilibrada de text i imatges.
Ortografia	Elabora una presentació sense haver-hi passat el corrector ortogràfic.	Elabora una presentació havent-hi passat el corrector ortogràfic, però hi apareixen sis errors.	Elabora una presentació havent-hi passat el corrector ortogràfic, però hi ha tres errors.	Elabora una presentació amb corrector ortogràfic i no hi ha errades.

Equip ICE d'educació per a la sostenibilitat

Membres que han elaborat els materials didàctics

Primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe
Domínguez Angulo, Maribel
Granados Sánchez, Jesús
Juanola Sánchez, Marc
Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa
Pérez Carrión, Alba
Sarrà Alabert, Anna

Coordinació de primària

Collazo Expósito, Leslie Mahe

Secundària

Baena Estepa, Mar
Garcia Bernat, Xavier
Guerrero Folch, Laura
Janoher Ordóñez, Gemma
Mas de Xaxars Rivero, Teresa
Ramos López de Coca, Beatriz

Coordinació de secundària

Mas de Xaxars Rivero, Mª Teresa

Coordinació del projecte pedagògic

Lopez Serentill, Paula
Sarrà Alabert, Anna

Equip INS Santiago Sobrequés i Vidal

Il·lustradors de les portades

Marcos Reina, Estela Carrasco, Ariadna Sabarí (ODS1)
Jana Garcia, Mariona Heredia, Dúnia Mir (ODS2)
Júlia Macías, Marc Paradedà, Martina Roca (ODS3)
Paula Puig, Aidana Tengizova (ODS4)
Clara Torres, Sònia Pujol, Xènia Gual (ODS5)
Gabriela Delgado, Clàudia Roca, Leo Saravia (ODS6)
Elsa Arcega, Laia Riera, Xènia Prat (ODS7)
Martina Blanquez, Lisa Chen, Aleida Bates (ODS8)
Marina Mas, Gerard Sureda, Laura Mis (ODS9)
Hawa Balde, Bruna Vacas, Tona Pi (ODS10)
Leo Vinuesa, Paula Beltran, Ainara Embid (ODS11)
Núria Marzabal, Júlia Jiménez, Irina Roca (ODS12)
Duna Sánchez, Natàlia Armijo, Nora Coll (ODS13)
Laia Sánchez, Laia Cicres, Molly Westfold (ODS14)
Idan Azoulay, Daniel Sierra, Irina Tallardà (ODS15)
Anna Quintana, Aina Cussó, Nora Sánchez (ODS16)
Eloi Fontalba, Júlia Isern, Isabel Suñol (ODS17)

Coordinació

Cumeras i Costa, Joan
Rigau Vila, Glòria
Salud, Carles

Projecte impulsat per

Diputació de Girona

**Diputació
de Girona**

DDGI2030
DEMARCATIÓ SOSTENIBLE

Universitat de Girona
**Institut de Ciències de
l'Educació Josep Pallach
ICE**